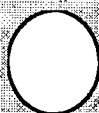

POOL INSTRUKTION

FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE

3. DEL

POSITIONS-SPIIL
ZONE-SPIIL
8-BALL, STRATEGI

Instruktør: Jimmy Lauridsen

Introduktion til "Instruktion for begyndere og let øvede", 3. Del.

Du er nu nået til 3. Del i serien af foreløbig 5 planlagte instruktionshæfter.

Som tidligere nævnt henvender disse hæfter sig primært til begyndere og let øvede, som gerne vil et trin videre med deres spil. Eftersom du nu sidder med 3. Del, går jeg ud fra, at du har gennemlæst og afprøvet øvelserne i de foregående hæfter, idet vi nu vil arbejde med lidt mere avancerede dele af bl.a. positions-spillet, gennemgå område- og zone-spillet, samt selve spillet og strategi i 8-Ball disciplinen.

I alle billarddiscipliner, pool incl., er det vigtigste frem for noget, at kunne blive så lang tid som muligt ved bordet. Jo længere tid du er ved bordet, jo længere tid må din modstander sidde på sin stol og vente.

Det gælder derfor om, for det første at den tekniske del af dit spil fungerer, således at du pletter ballerne og dermed får muligheden for at blive ved bordet.

Det er derfor vigtigt at man koncentrerer sig om hvert enkelt stød, tager den nødvendige tid, *ikke overdrevet tid*, men den nødvendige tid, for at et stød bliver succesfuldt.

Lykkes dette, så sender du samtidig et signal til din modstander, som lyder: " Dette er mit bord og du får ikke lov til at komme til, før jeg er færdig".

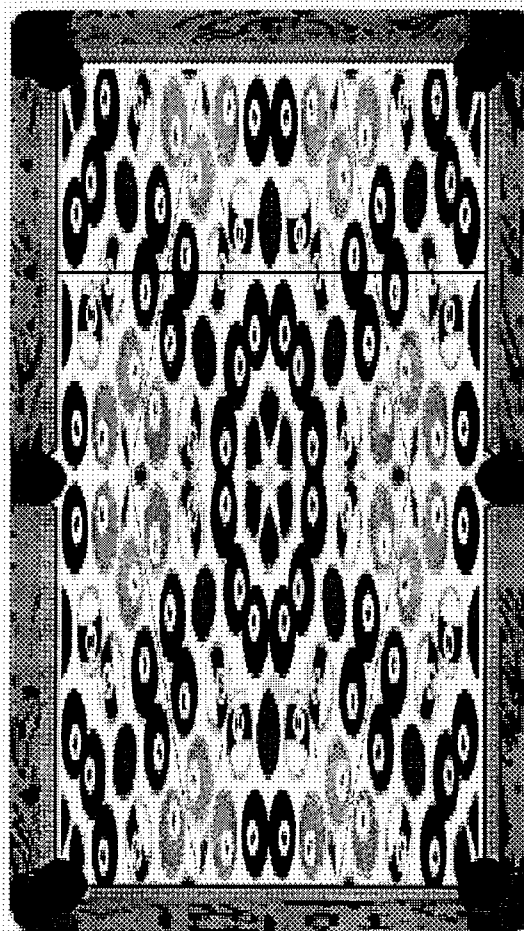
Men det at kunne blive ved bordet er ikke en endegyldig løsning.

En løsning kan også være at give modstanderen en svær bal, en såkaldt "safe", det vil sige at man forsøger at placere stødballen, sådan at modstanderen får meget svært ved at potte en af sine baller, eller i det hele taget at ramme en af sine egne baller.

Et godt "safe-spil" vil i mange tilfælde betyde, at du kommer hurtigt til bordet igen.

Blandt "hygge-spillere" er det ikke god tone at spille "safe".

Men i pool er dette en hel naturlig del af spillet og de spillere som går lidt videre med deres spil og på et tidspunkt begynder at spille med i turneringer, vil erfare at en spiller med et godt "safe-spil", klart vinder ligeså mange kampe som en spiller der "kan rydde bordet", d.v.s. potte alle baller fra breaket.

Dette og meget mere skal vi gennemgå her i 3. Del.

God fornøjelse med instruktionshæftet og held og lykke med din træning.

Jimmy Lauridsen

(Instruktør i forskellige billard discipliner siden 1982, bl.a. i Jydsk Billard Union og Den Københavnske Billard Union. Over 20 års erfaring som turneringsspiller. Medforfatter til instruktionsbogen "Billardinstruktion, for begyndere og andre interesserede" 1990.

© copyright 1997
Kopiering m.v. er ikke tilladt.

Positions-spillet

I 1. og 2. Del har vi bl.a. gennemgået trækstød og medløbsstød, to teknisk vigtige stød for at få kontrol over stødballen i forbindelse med positions-spillet.

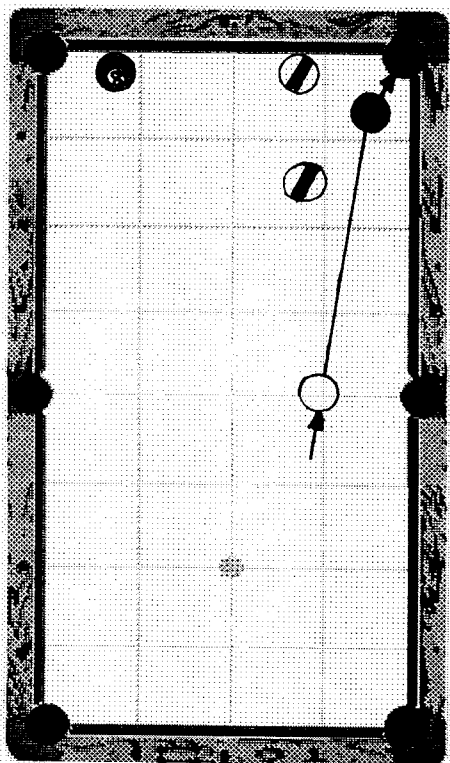
Stopstødet, er det sidste af de tre basisstød, ligeledes en vigtig detalje for at mestre positions-spillet.

At udføre et stopstød, betyder i al sin enkelhed, at stødballen stopper nøjagtig der hvor den rammer bal 2. Den løber ikke efter bal 2, den løber ikke bagud eller til nogen af siderne. Den stopper præcis der hvor den rammer bal 2.

Så kan dette ikke siges mere klart.

Se figur 1, der viser et eksempel, hvor 4'eren skal pottes i hjørnehullet og efterfølgende 8'eren i det modsatte hjørnehul.

Figur 1.

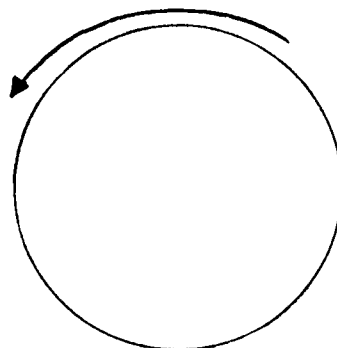

To af modstanderens baller ligger i området og det er derfor vigtigt at du kan lave et stopstød, sådan at stødballen bliver liggende nøjagtig der hvor den rammer 4'eren, idet der

ellers vil være stor mulighed for, at du får et dårlig oplæg til 8'eren, f.eks. at stødballen ligger sig bagved en af modstanderballerne.

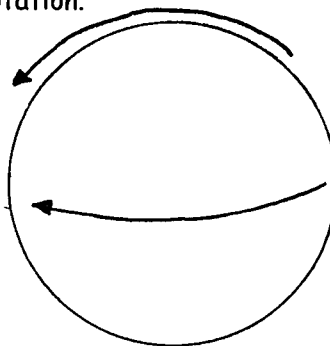
Inden du går videre, er der noget teknisk viden som er vigtig, for at forstå hvad der sker, når man udfører et stopstød.

Når man rammer stødballen i centrum, uden sideeffekt af nogen art, og stødballen rammer bal 2 i 0 grader, d.v.s. lige på, så vil stødballen overføre alt sin energi til bal 2, på grund af, at de to baller har samme vægt og masse og der vil dermed ikke være nogen energi i stødballen, til at føre den nogen steder hen. Dette er ikke et måske, men fysisk lov.

Figur 2.

Bal med fremadgående energi, men uden rotation.

Bal med fremadgående energi og rotation

Men den fysiske lov fungerer kun så lang tid at stødballen "glider hen ad klædet", hvilket den gør hvis der er kort afstand mellem stødbal og bal 2.

Jo længere afstand der bliver mellem stødballen og bal 2, jo mere vil stødballen

POOL INSTRUKTION FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE - 3. DEL MERE OM POSITIONS-SPILET - OMRÅDE- OG ZONE-SPIK - 8-BALL STRATEGI

begynde at rotere i den fremadgående retning, på grund af friktionen mellem bal og klæde og dermed fortsætte rotationen efter den har ramt bal 2.

Se figur 2.

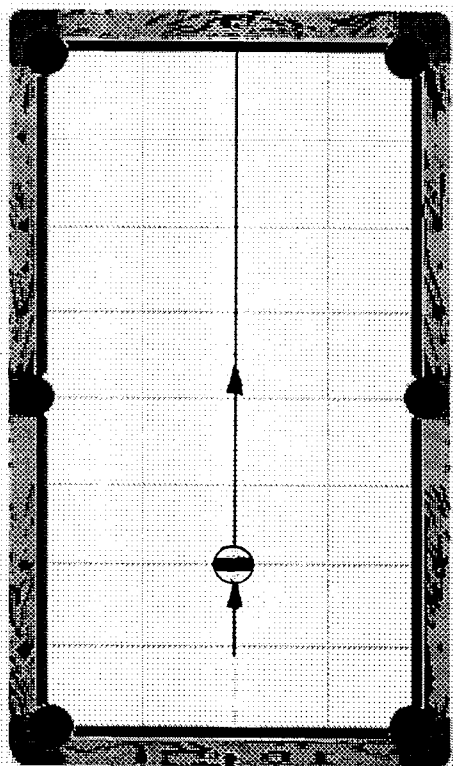
Og det er denne friktion eller rotation, vi skal eliminere i forbindelse med stopstød.

For at fjerne rotationen i stødballen, er det nødvendigt at ramme mere og mere under centrum, efterhånden som afstanden øges mellem stødballen og bal 2.

I figur 3 er vist et eksempel som kan hjælpe til med forståelsen af, hvad der sker med stødballen. I eksemplet benytter vi en af de stribede baller.

Placer den stribede bal på pletten, med striben på tværs i forhold til stødretningen. Stød nu ballen lige op ad bordet med et normalt stød over centrum. Bemærk hvordan ballen roterer. Placer nu ballen igen og udfør et stød i centrum. Bemærk igen hvordan ballen reagerer.

Figur 3.

Placer endnu engang ballen og udfør et normalt stød under centrum, herefter et lidt hårdere stød og sidst et kraftigt stød under centrum. Hold godt øje med hvordan ballen reagerer.

Ved stødet over centrum, begynder ballen at rotere med det samme. Da du rammer i centrum, glider ballen et stykke hen ad klædet, uden rotation, hvorefter ballen pludselig begynder at rotere fremad, på grund af friktionen.

Men det er først da du begynder at ramme ballen under centrum, at der sker noget radikalt med ballen.

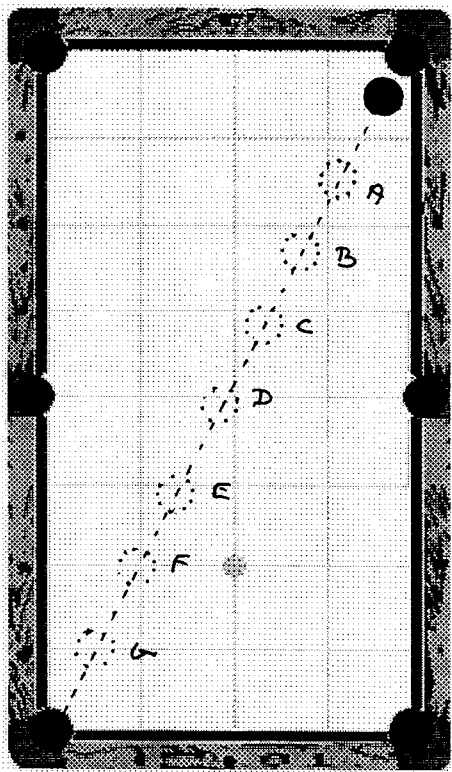
Jo dybere du rammer ballen, jo mere baglæns rotation får den i et stykke tid, samtidig med at den har en fremadgående energi. Men friktionen får igen overtaget og ballen får en fremadgående rotation.

Nu håber jeg endnu engang, at du siger: "Aha, så det er sådan, det hænger sammen". Ellers gennemgå de foregående sider endnu engang.

Det der nu skal ske i forbindelse med stopstød, hvor afstanden mellem stødballen og bal 2 hele tiden forøges er, se figur 4, at den bagudrettede rotation i stødballen hele tiden skal forøges, i takt med at afstanden mellem stødballen og bal 2 forøges. Således at stødballen hele tiden rammer bal 2, nøjagtig på det tidspunkt hvor friktionen får den bagudrettede rotation til at ændre sig til en fremadgående rotation, hvilket vil være ensbetydende med, at stødballen rammer bal 2, "som om at stødballen var ramt med et centrumstød".

Mere er der reelt ikke at sige om dette, udover at resten er op til dig. Træning gør mester og i dette tilfælde er der ikke andre løsninger, idet det drejer sig om at få så meget viden om, hvordan stødballen roterer, hvornår den gør det og hvor meget den roterer, når man støder med en given kraft.

Figur 4.

Øvelsen i figur 4 er meget vigtig til denne træning, fordi du her kan ændre stødballens placering lid af gangen og dermed hele tiden følge udviklingen, samtidig med at du også træner det lige stød.

Start med at placere stødballen ved punkt A, B, C, o.s.v. Mellem hvert punkt er der ca. 30 cm.

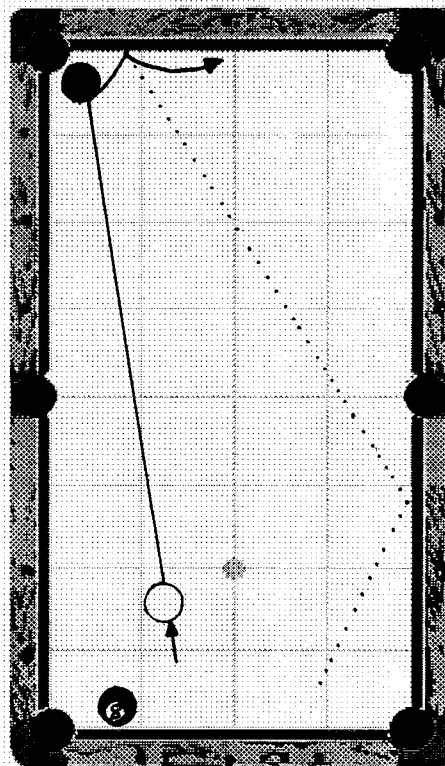
Mens vi er ved stopstød, kunne det være en god ide også at se på medløbsstødet. Vi har gennemgået dette i 2. Del, men i nogle tilfælde opfører stødballen sig ikke helt som vi havde forventet.

I figur 5 er vist et eksempel, som de fleste spillere har været ude for. Stødballen ligger placeret i den ene ende af bordet, det samme gør 8'eren. I modsatte ende har vi en bal placeret tæt på hjørnehullet. Du vil gerne potte ballen i hjørnet og spille stødballen ned

til en god position på 8'eren. Du spiller stødballen i toppen, rammer ballen korrekt så den sænkes i hjørnet, men hvad sker der, stødballen bliver liggende i samme ende af bordet og du har et meget dårligt oplæg på 8'eren.

Hvad gik der galt ?

Figur 5.

Endnu engang må vi se på fysikken. Når du rammer stødballen i toppen, får den automatisk en fremadgående rotation, dette har vi været inde på.

I det viste eksempel ville du gerne have stødballen til at ramme bundbanden, derefter langbanden og løbe ned til 8'eren.

Men idet stødballen rammer ballen i hjørnet, "forsvinder" topeffekten i stødballen et kort øjeblik og på grund af den korte afstand fra bal til bundbande, kan stødballen ikke nå at få fremadgående energi og derfor rammer stødballen banden praktisk talt uden effekt, løber lidt ud, men den topeffekt der fortsat

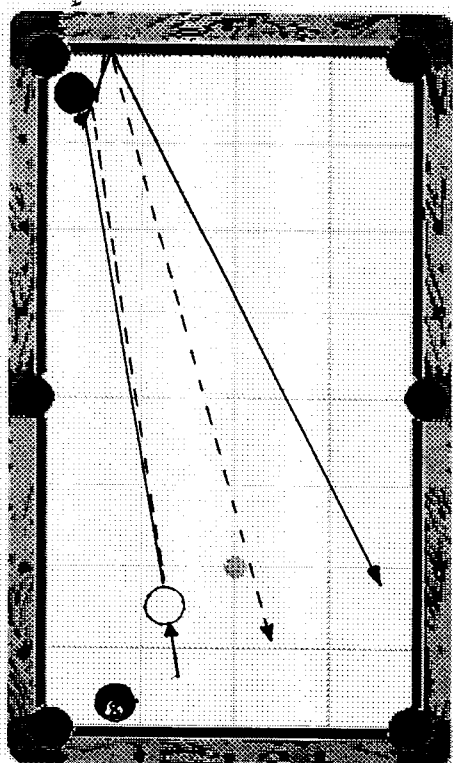
POOL INSTRUKTION FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE - 3. DEL MERE OM POSITIONS-SPILET - OMRÅDE- OG ZONE-Spil - 8-BALL STRATEGI

er i ballen, kommer lige så pludseligt tilbage igen, hvorefter stødballen endnu engang løber tilbage i bundbanden og efterhånden falder til ro.

Med det samme skal det siges, at normalt vil dette kun forekomme fordi man har ramt for tykt på bal 2, med et lidt for kraftigt stød.

For at ændre på dette og få stødballen til den position som vi har påtænkt, er der to muligheder.

Du kan ramme bal 2 samme sted, med topeffekt, men med et langt gennemført stød, eller du kan ramme ballen i hjørnet, en lille smule tyndere, hvis hullet giver mulighed for dette. D.v.s. at du kan "snyde" hullet, sådan at ballen rammer i siden af hullet og stadigvæk går i. Se figur 6.

Figur 6.

De to emner som vi nu har gennemgået, bør du træne meget, idet det er nogle tekniske detaljer som du vil kunne få stor gavn af, når du begynder at arbejde mere med dit positions-spil og for styringen af stødballen.

Se bagerst i hæftet, hvor der er flere øvelser til træning af stopstødet og det vi netop har gennemgået med topeffekten.

Område- og Zone-spil.

I 2. Del var vi lidt inde på zone-spillet. Som du husker, så er der positive- og negative områder og zoner for placering af stødballen.

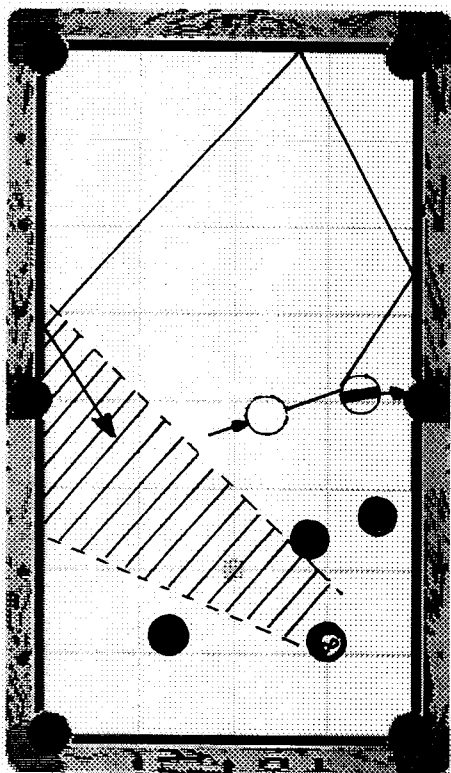
I langt de fleste tilfælde, så har man et forholdsvis stort område, at placere stødballen i, for at få et godt, eller rimeligt godt oplæg til den næste bal.

I de næste figurer er vist nogle eksempler på dette.

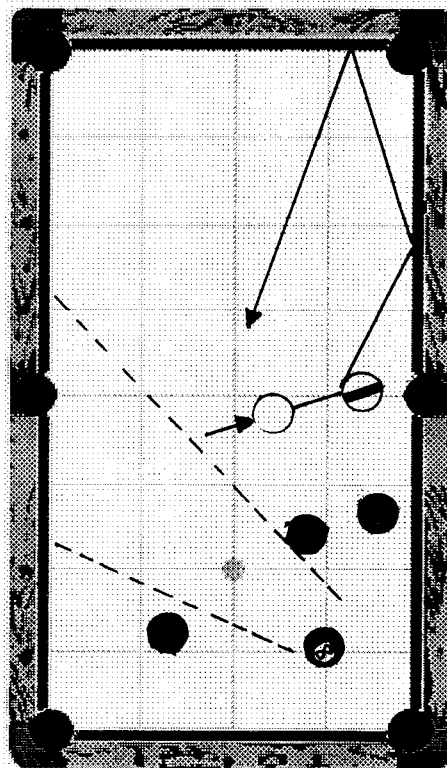
I figur 7 er 8'eren placeret i hjørnet, med nogle modstander baller omkring sig. Din sidste bal skal pottes i midterhullet og stødballen skal rundt i det man kalder "en kvart", d.v.s. at den rammer langbande, kortbande og langbande.

På den måde stødballen spilles på i dette eksempel, vil der ske det, at den automatisk spilles ind i det positive område og næsten lige meget hvor den stopper i dette område, så vil der være et godt oplæg til 8'eren.

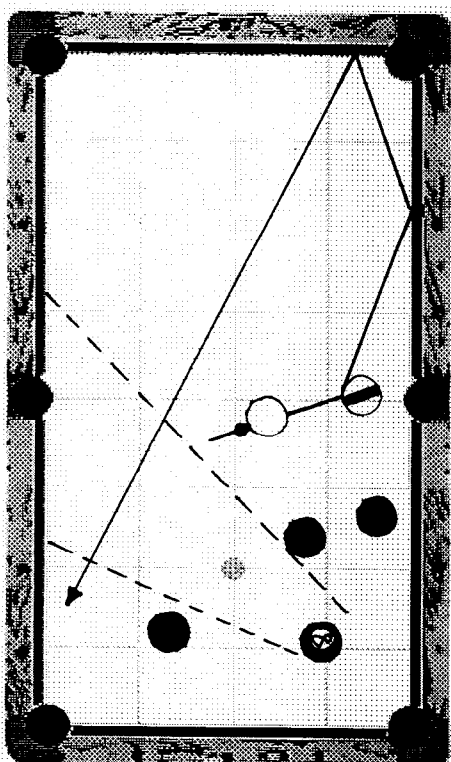
Figur 7. Derimod går det galt hvis stødballen ikke kommer ind i dette område. Se figur 8 og 9.

Figur 8.

Figur 9.

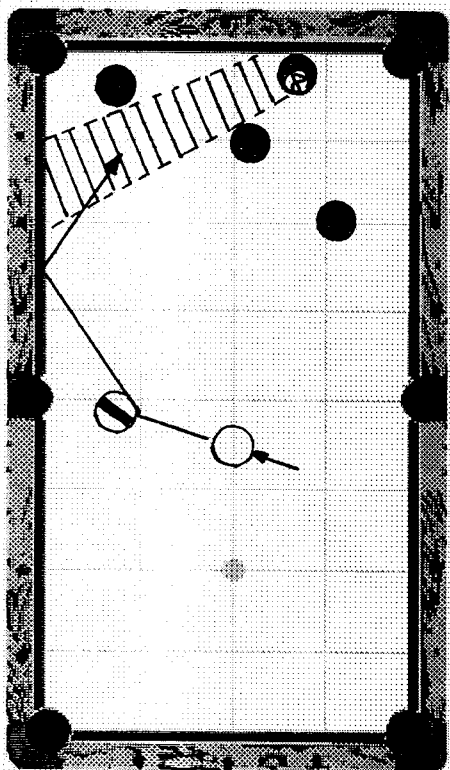
Her har du fået en næsten umulig position for at potte 8'eren. Tværtimod er der en stor chance for at din modstander får ballen i hånden, fordi du laver fejl.

I figur 10 og 11 er vist endnu et eksempel på et godt og dårligt zone-spil.

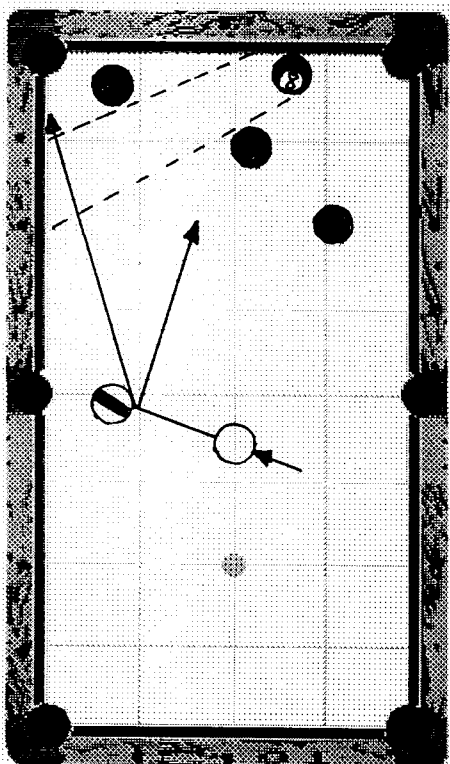
Her er det positive område lille og det er derfor vigtigt at tage god tid om dette stød, sådan at du er sikker på at placere stødballen korrekt. Umiddelbart er det ikke et svært stød, men hvis stødballen løber ud af det positive område, så bliver det næste stød meget svært.

De prikkede baller i figur 11 viser en dårlig placering af stødballen.

Figur 10.

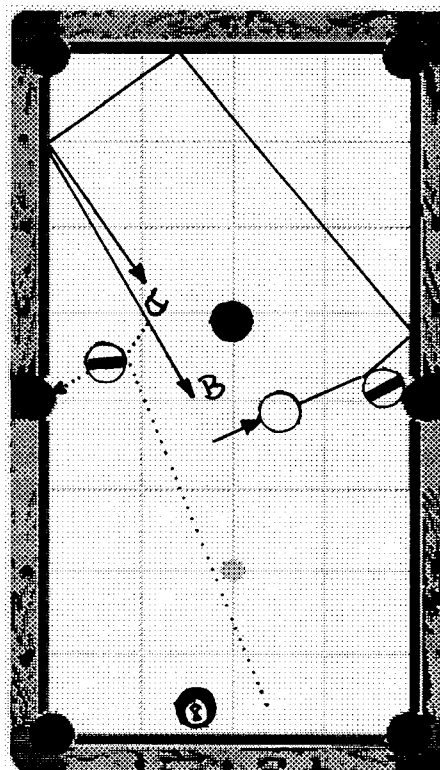

Figur 11.

I figur 12 skal du endnu engang spille stødballen rundt i en kvart, til en god position på ballen der ligger på midten af bordet. Her skal du bemærke, at det er ikke lige meget hvor stødballen kommer til at ligge, idet du efterfølgende skal have stødballen i position til 8'eren, som ligger ved bundbanden.

Figur 12.

Det er meget vigtigt at stødballen kommer til at ligge på den rigtige side af den bal der ligger på midten af bordet. A viser en god placering, idet du nu kan potte i midterhullet, samtidig med at du uden problemer kan trille stødballen til position på 8'eren.

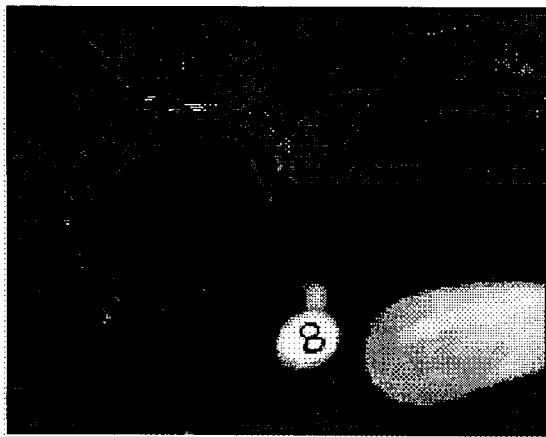
B derimod, viser en dårlig position, hvor du nu er nødt til at spille stødballen rundt på den modsatte del af bordet, for at få position til 8'eren.

Nu er du formodentlig ved at få grundidéen i zone- og områdespillet og fremover vil du kunne fokusere meget mere på denne vigtige

POOL INSTRUKTION FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE - 3. DEL MERE OM POSITIONS-SPILLET - OMRÅDE- OG ZONE-SPIL - 8-BALL STRATEGI

del af spillet, så du forhåbentlig undgår nogle af de dårlige oplæg.

Bagerst i hæftet kan du finde flere eksempler til træning af område- og zone-spillet.

8-Ball er det spil der er mest udbredt, i hvertfald i Danmark. Det er det spil som de fleste stifter bekendtskab med når de starter med at spille pool.

Selve reglerne i spillet vil være for omfattende at gennemgå i dette hæfte. Her må jeg henvise til andre kilder.

Men nogle enkelte ting vil jeg dog fremhæve, for at fremme forståelsen for spillet.

8-Ball går ud på at spillerne har hver sin bal gruppe, enten "de hele" eller "de halve" og efter at have sænket alle baller i sin gruppe, at sænke 8'eren.

I 8-Ball skal alle baller "meldes op", d.v.s. man skal meddele modstanderen eller dommeren, hvilken bal man vil sænke og i hvilket hul.

Normalt er det sådan at man ikke melder de baller, hvor det er åbenlyst for alle, i hvilket hul de skal pottes.

Man må gerne "klinke", d.v.s. ramme en bal i sin egen gruppe, som derefter rammer en

anden i gruppen og sænker denne. Blot denne bal er meldt op.

Ved spil på den sidste bal, 8'eren, gælder samme regel. 8'eren kan sænkes i alle huller, bare hullet er meldt op.

Laver man fejl, f.eks. at stødballen går i hul, ryger ud over bordet, eller en af nummerballerne ryger ud over bordet, man kommer til at berøre en af ballerne med køen eller tøjet, får modstanderen stødballen "i hånden" og må placere denne et hvilket som helst sted over hele bordet.

I 8-Ball må man gerne melde "safe" og derefter potte en af sine egne baller. Denne bal bliver i hullet.

Ved valg af balgruppe, gælder følgende: En spillerne foretager breaket. Såfremt der går en eller flere baller i hul, fortsætter denne spiller og kan vælge enten "de hele" eller "de halve", uanset hvilken bal/baller der gik i hul under breaket.

Lykkes det ikke for "breakereren" at potte en bal på korrekt vis, er bordet stadig åbent og modstanderen får nu mulighed for at vælge balgruppe.

Bordet forbliver åbent indtil en af spillerne sænker en korrekt meldt bal i et meldt hul.

Selve strategien i 8-Ball spillet, veksler mellem det offensive spil og det defensive.

Som jeg har nævnt tidligere, er det defensive 8-Ball spil, "safe-spillet", ligeså vigtig som det offensive spil, at potte baller.

Der er flere ting som afgør om man skal gå i gang med at potte ballerne og forsøge at rydde bordet, eller spille "safe", eller en kombination af begge.

Første gang man kommer til bordet, er det vigtigt at tage et overblik. Er der ikke valgt gruppe endnu, så find ud af hvilken gruppe af

JL - FEB. 1997

POOL INSTRUKTION FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE - 3. DEL MERE OM POSITIONS-SPILET - OMRÅDE- OG ZONE-SPIL - 8-BALL STRATEGI

Det vi nu gør, er at arbejde os baglæns med ballerne, indtil vi når til den første bal vi vil potte og din plan er dermed klar. Den stiplede linie viser stødballens videre placering, efter at du har pottet en bal. Se figur 14.

Læg nu ballerne op på et bord som vist på figur 13 og kør denne øvelse igennem nogle gange.

I 8-Ball gælder det især om at styre stødballen, sådan at den ikke rammer nogle andre baller og dermed forårsager at man får nogle problemballer.

En god øvelse til dette er at placere fra 5 - 15 baller vilkårligt på bordet og herefter potte ballerne i rækkefølge, *uden at stødballen rammer andre baller end den der skal pottes og uden at stødballen kommer i bande.*

"Safe-spillet"

I de næste eksempler, vil vi se lidt på "safe-spillet", hvor man benytter det og hvordan.

En god "safe", er i mange tilfælde ensbetydende med, at modstanderen laver fejl, enten rammer han en af dine baller, eller han rammer slet ingen. Du får dermed stødballen "i hånden" og må placere den frit over hele bordet.

Det betyder, at du får en stor mulighed for, at løse evt. problemer, at potte alle dine baller, eller potte nogle af dine baller og endnu engang spille "safe".

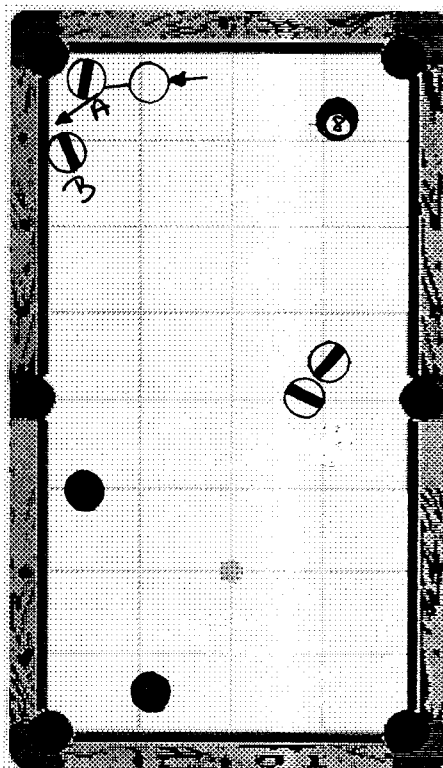
Lad os se på nogle eksempler. I figur 15 har du de "hele". Du har fire baller tilbage samt 8'eren. Din modstander har to baller tilbage, de sorte baller.

I dette eksempel har du to baller placeret tæt på hjørnehullet og tæt ved banden.

Herudover har du to baller placeret tæt sammen ved midterhullet.

Det du kan gøre er at melde "safe", potte bal A i hjørnehullet og placere stødballen bagved bal B og dermed har du lukket af, sådan at din modstander får meget svært ved at ramme sine egne baller. Næste gang du kommer til bordet har du sandsynligvis stødballen "i hånden" og får dermed en stor mulighed for at løse problemet med de to baller der ligger tæt sammen ved midterhullet og dermed afslutte kampen til din fordel.

Figur 15.

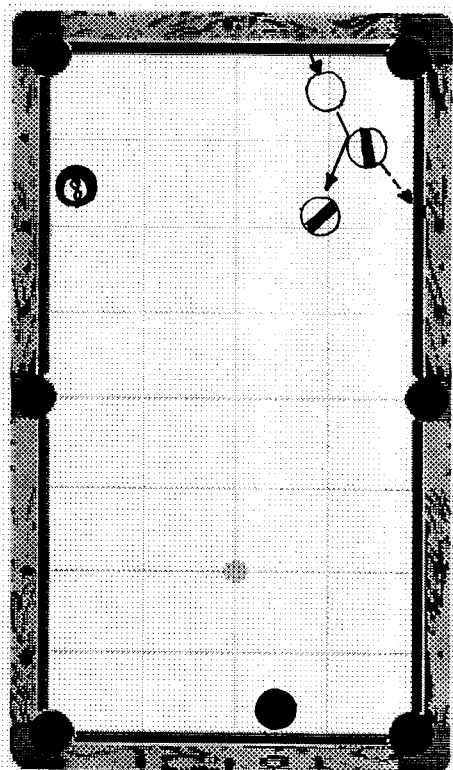

I det næste eksempel, figur 16 har du to baller tilbage og din modstander har kun en bal samt 8'eren. Du melder "safe", spiller bal A blødt sådan at den rammer banden og triller stødballen hen bagved bal B, sådan at den kommer til at ligge så tæt på bal B, som overhovedet muligt. Dette indebærer igen, at din modstander får et meget svært stød og

POOL INSTRUKTION FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE - 3. DEL
MERE OM POSITIONS-SPILET - OMRÅDE- OG ZONE-Spil - 8-BALL STRATEGI

du får sandsynligvis endnu engang stødballen " i hånden " og kan afslutte kampen til din fordel.

Figur 16.

Nu er jeg rimelig sikker på, at du har forstået meget mere af " safe-spillet " og allerede nu kan begynde at se andre muligheder for at dække din modstander af.

De to foregående eksempler har vist optimale former for " safe-spil ". Men der er også andre muligheder.

I figur 17 har din modstander kun 8'eren tilbage. Denne er placeret på midten af bordet, tæt på bundbanden.

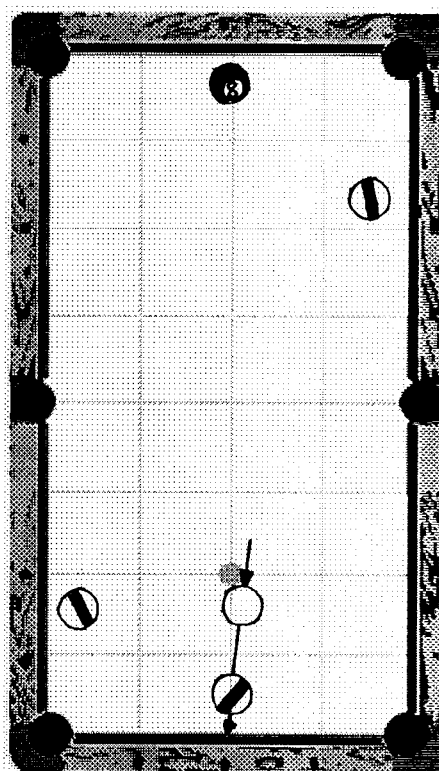
Med det oplæg du går ind til, har du ikke store chancer for at potte din egen bal, men du kan dække modstanderen af, meget effektivt endda.

Spil stødballen meget blødt, sådan at den kun lige rammer bal A med så meget fart, at bal A når at komme i bande. Du placerer på denne

måde stødballen lige foran din egen bal og modstanderen får et meget svært stød, idet han skal støde ind over din bal og med stor afstand til 8'eren.

Du får muligvis ikke stødballen " i hånden ", men modstanderen får meget svært ved at potte 8'eren og dermed får du sandsynligvis endnu en mulighed for at potte dine baller i næste stød.

Figur 17.

I figur 18 er vist et eksempel på, hvordan du f.eks. kan benytte diamantsystemet til at dække din modstander af.

Du har bal A, B og C liggende forholdsvis tæt på hinanden ved langbanden. Herudover har du bal D liggende sammen med stødballen i den anden ende af bordet. Din modstander har to baller tilbage.

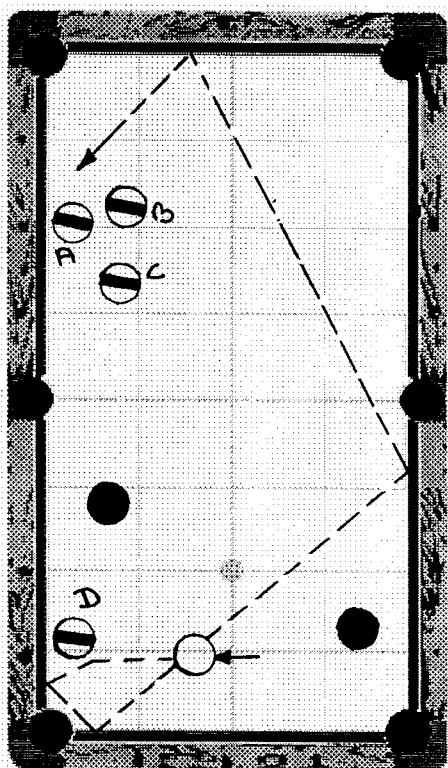
Du spiller nu tyndt på venstre side af bal D, med en lille smule venstre sideeffekt i

POOL INSTRUKTION FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE - 3. DEL MERE OM POSITIONS-SPILET - OMRÅDE- OG ZONE-SPIL - 8-BALL STRATEGI

stødballen, sådan at den følger den stiplede linie. Denne linie vil, med den rigtige fart i stødballen, føre denne ned i den anden ende af bordet og placere stødballen bag dine baller ved banden.

Et godt "safe-spil" vinder sæt og kampe, det er du uden tvivl klar over nu og det er en meget væsentlig del af poolspillet. Det er ikke ensbetydende med at man hele tiden skal spille defensivt, men det er vigtigt at fokusere ligeså meget på, at finde gode muligheder for at dække af, som at finde muligheder for at potte alle sine baller.

Figur 18.

Jo mere man er forkuseret på "safe-spillet", jo mere lærer man om det, og får meget nemmere ved at se mulighederne når de ligger der.

Men "safe-spillet" skal trænes, på samme måde som man træner alle andre tekniske ting i poolspillet.

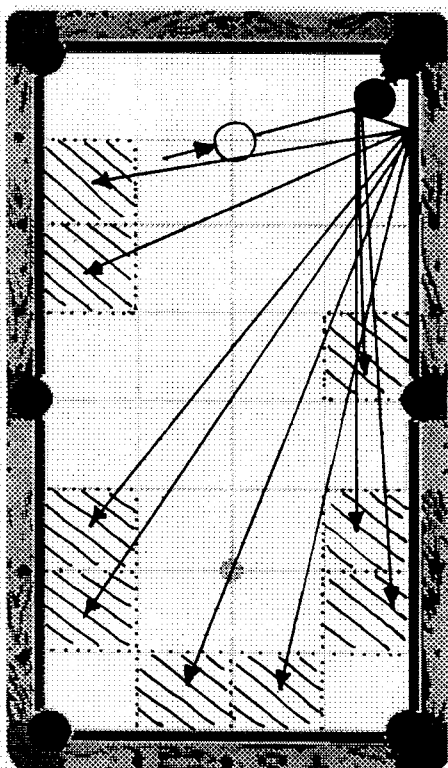
Det er vigtigt, at man f.eks. træner de meget bløde stød, små trækstød og små medløbsstød, bl.a. fordi en god "safe" mange gange skal placeres på meget kort afstand og spilles meget blød og kontrolleret.

Her afslutter vi 3. Del af "Instruktion for begyndere og let øvede".

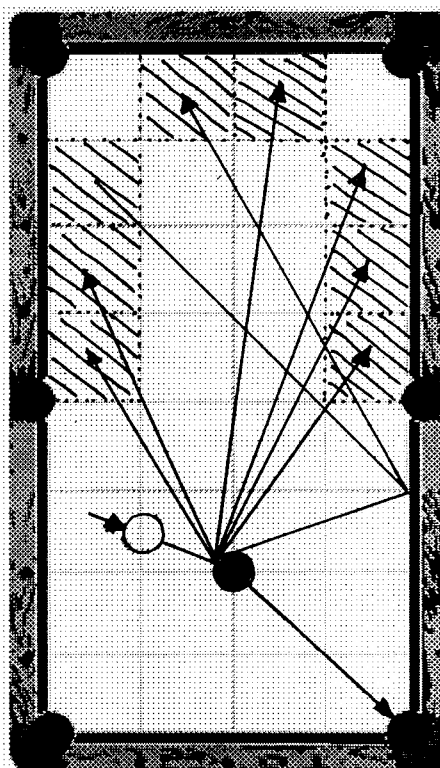
På de næste sider vil der være nogle øvelser, som relaterer til det du netop har gennemgået.

God fornøjelse med opgaverne og på gensyn i 4. del.

POOL INSTRUKTION FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE - 3. DEL
 MERE OM POSITIONS-SPILET - OMRÅDE- OG ZONE-SPIL - 8-BALL STRATEGI

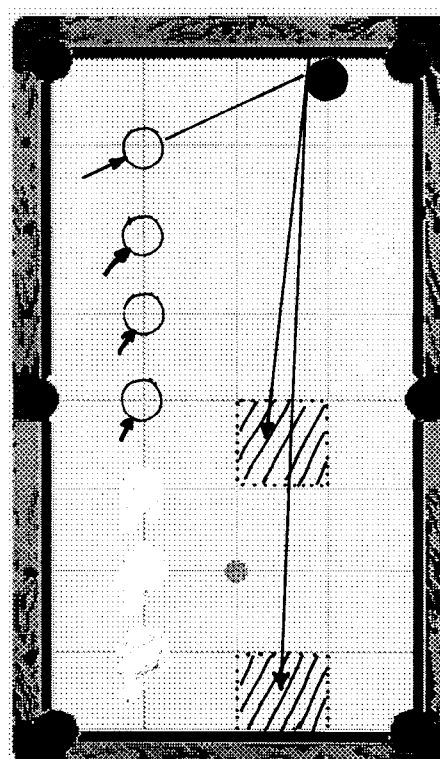
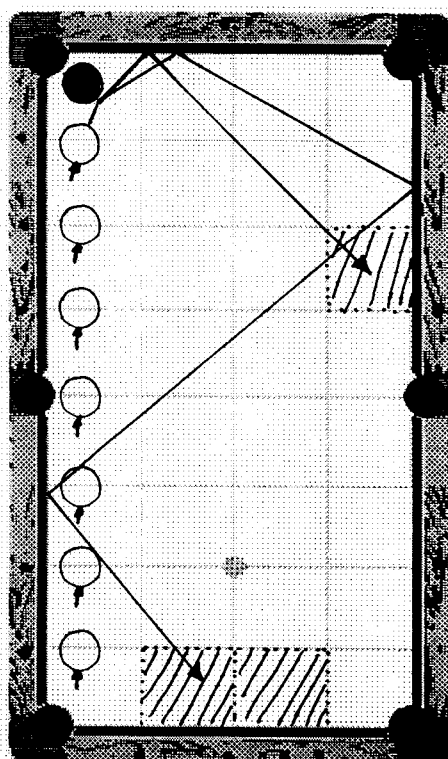
Øvelse nr. 1

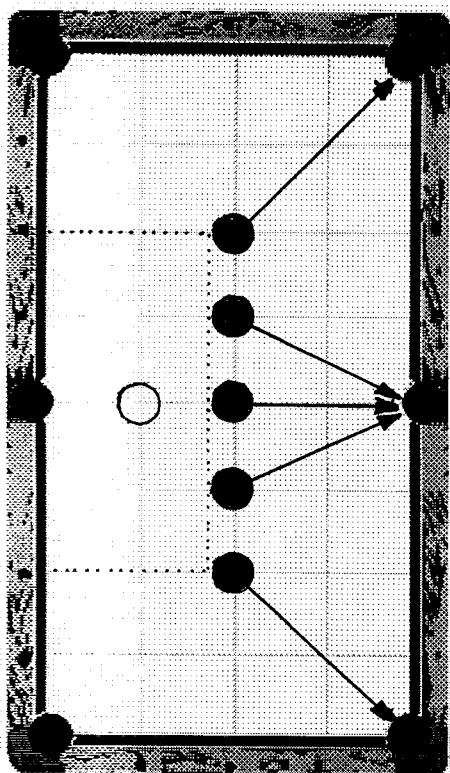
Øvelse nr. 3

Øvelse nr. 2

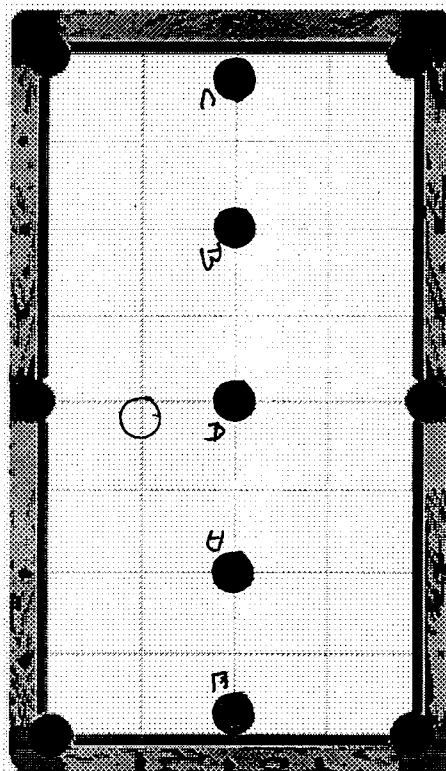
Øvelse nr. 4

POOL INSTRUKTION FOR BEGYNDERE OG LET ØVEDE - 3. DEL
MERE OM POSITIONS-SPILET - OMRÅDE- OG ZONE-SPIL - 8-BALL STRATEGI

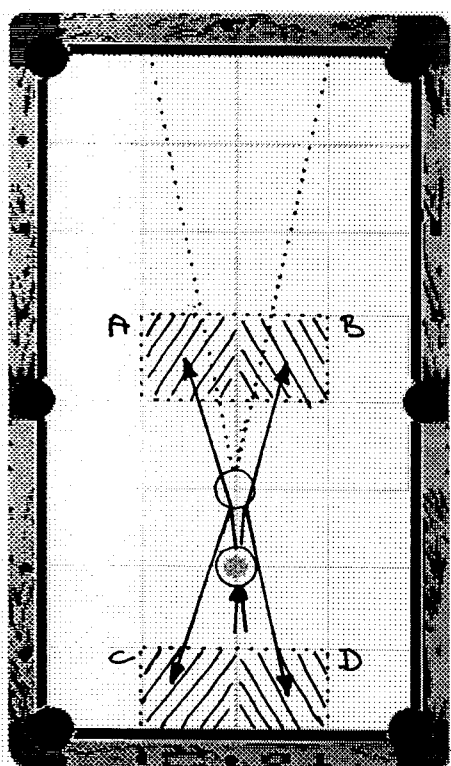
Øvelse nr. 5

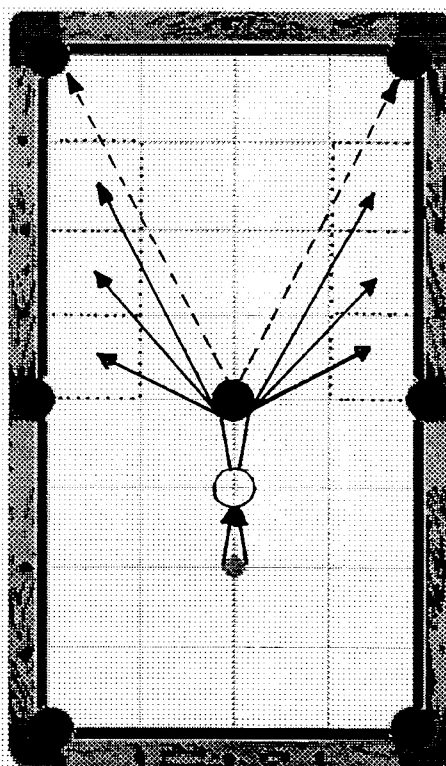
Øvelse nr. 7

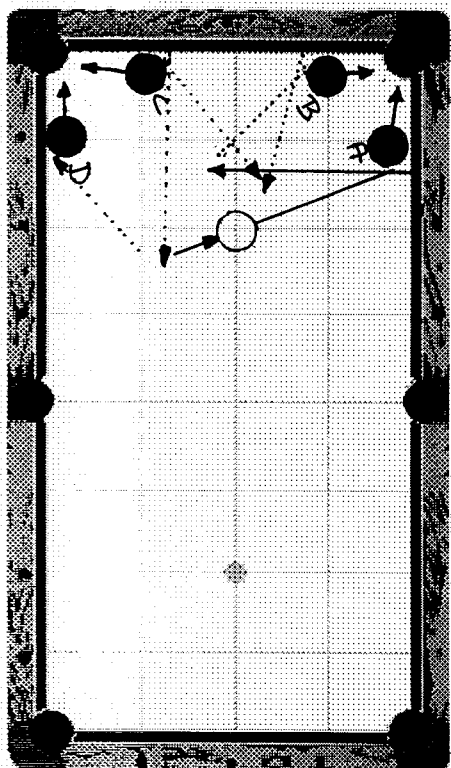
Øvelse nr. 6

Øvelse nr. 8

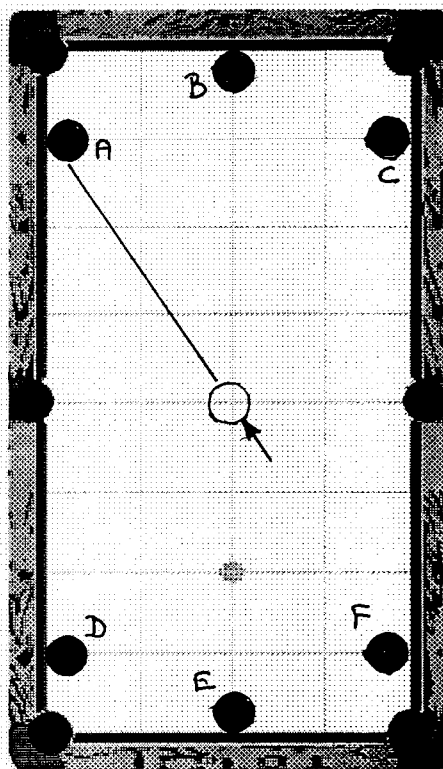

Kun placering af stødballen.

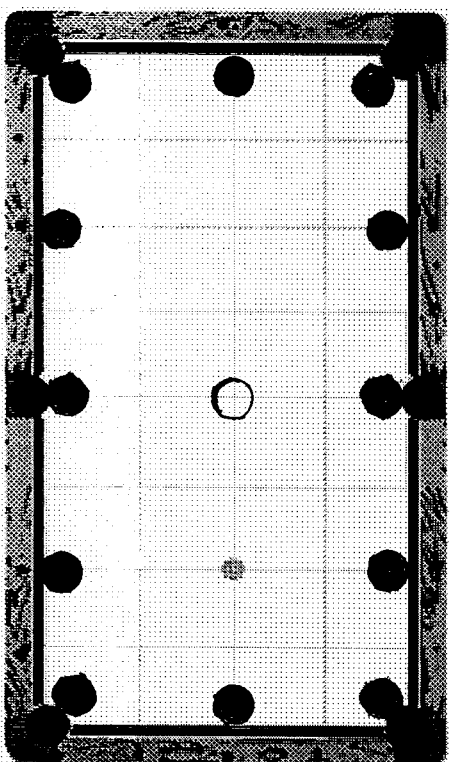
Øvelse nr. 9

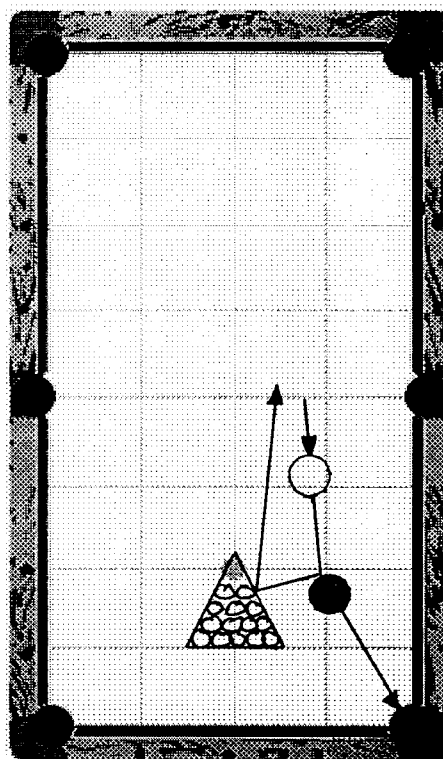
Øvelse nr. 11

Øvelse nr. 10

Øvelse nr. 12

Pot alle baller, men kun en a gangen

Placer ballerne som vist. Pot bal 2 i hjørnet og spred de resterende baller. Pot herefter så mange baller som muligt.